Ч. 5 (11.645). Львів, неділя 5. січня 1930. Prestuwa wyfuta zapłacono ryczałtem. Рік XLVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10. II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 27·50 „
Річно 55·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Рік наших змагань на господарському полі.

Львів, 3. січня 1930.

Останній комунікат „Інституту для розсліду конюнктур і цін" характеризує господарське положення в Польщі наприкінці 1929 р. ось такими словами: „В нинішній господарській ситуації наступило нове загострення на усіх майже ділянках господарського життя, крім вуглевого". Переходячи цілість госп. положення комунікат кінчиться так: „Належить передбачувати дальший зріст ліквідаційних процесів. Не належить надіятись побудження госп. діяльности від замовлень публичної натури". Такий самий стан потверджують усі торговельно-промислові палати, а ще краще стверджує це 11.4 відсотків протестованих векслів, тоді як в нормальних відносинах допустимий тільки 1 відсоток векслевих протестів. За господарською депресією наступає психічна, стан резиґнації, тупої байдужости. Отже 1929 рік скінчив своє життя в Польщі дуже сумітно.

Такий загальний стан мусів наложити темне пятно й на нашому господарському житті, а зокрема упадок цін на збіже відбився дуже некорисно на фінансовій спроможности нашого села, і в слід за тим наших господарських установ. Ми збідніли в цьому році. Цю дійсність відчуває кожний.

Та коли розглядаємо цілість нашого госп.-орґанізаційного життя, то приходиться ствердити, що мимо зубожіння не відбився цей стан некорисно на нашій психіці, ми вийшли значно скріпленими. Поступили ми в кооперативній ділянці. В Ревізійному Союзі Українських Кооператив зросло число членів-кооператив з 2393 при кінці 1928 року на 2746 то є на 353 при кінці 1929 року. Не враховуємо тут ще 650 до 700 новоповсталих кооператив, які є в підготовчій стадії до вступлення в члени РСУК.

З признанням належить зазначити факт, що дуже сильно зросли в 1929 році занедбані досі кредитові кооперативи і є їх нині вже понад 300. Є це вислід дуже влучної пропаґанди РСУК при співпраці з Центробанком і кооперативою „Ощадність". Коли ми вже при цій темі, то годі оминути ще один момент, а саме сильний зріст дрібних ощадностей, як доказ довіря широких кругів населення до власних кооперативних установ. Є це найкращим засвідченням того, до чого може допровадити кожна установа, яка найдеться в руках доброго проводу.

Торговельна централя кооператив „Центросоюз" збільшила свої торги в 1929 р. у порівнанню до 1928 з 13 міліонів на 18 міл. Очевидно зросли також торги Повітових Союзів, у декотрих до 100 проц. В цьому році повстали 4 нові Повітові Союзи, а то в Ярославі, Городку, Самборі і в Ковлі, так що разом є в Ц. Союзі об'єднаних 36 Пов. Союзів і 4 повітові гуртівні. Крім цього закріпив Ц. С. цього року тісніші торговельні взаємини з Почаївом, Берестем і започаткував контакт з іншими північно-українськими округами. Такі суміжні з Волинню Повітові Союзи як Збараж, Броди, Рава, Угнів, Сокаль, Радехів співпрацювали вже цього року зовсім правильно зі суміжними кооперативами Волині. Створена Експозитура Ц. Союза для збуту с.-госп. продуктів в Катовицях, зорганізування експорту яєць за границю так, що цього року вивезла наша кооперація через Центросоюз вже 111 ваґонів, то є понад 133 міліони штук, збільшення продукції фабрики мила „Центросоюз" з 18 ваґонів минулого року на 36 в 1929 році, ось важніші успіхи в цьогорічному поступі нашої торговельної централі.

Щораз густішою сіткою вкривають край молочарські станиці, згуртовані в Маслосоюзі. Прибуток 37 нових молочарень завершився при кінці 1929 року числом 300, а поміж них вибивається на перше місце 57 районових молочарень із повільшевою скількістю сметанкових станцій, одиноко правильної форми молочарського промислу. Міліон шістьсот кільограмів проданого масла в порівнанні до 970.000 в 1928 році, з чого вивіз 400.000 кг. в 1929 році за границю (Англія, Німеччина), де приймається лише першу якість, уладження власної холодільні з місткостю двох ваґонів, а далі власної лябораторії, достава кооперативам 143 кружлівок великого типу, бо з виконністю 40.000 літрів на годину, постепенна комасація малих молочарень, започаткування в порозумінні із „Сільським Господарем" закладання спілок контролі молочности, курси для технічного вишколення нових сил, ось в головних рисах видимі знаки поступу на цій ділянці в 1929 році.

Не осталася позаді в цьому поступі і найстарша, найбільше устабілізована з наших краєвих господарських установ і богато заслужена нинішня централя міської споживчої кооперації і співкооператорка з Центросоюзом для достави споживчих товарів Повітовим Союзам *Народня Торговля*. Її торги зросли у звіт. році на 3 з верхом міліони зол. і виносили 16.5 міліонів. Обслуга 358 кооператив в тих районах, де нема ще Повіт. Союзів, була дуже поважним вкладом праці у кооперативне будівництво цих округів. І в Народній Торговлі помітний зріст членів, особливо кооператив.

Годі схопити в цій статті ще й працю *Повітових Союзів Кооператив* та низових кооператив. За них може говорити хіба обширний звіт Ревізійного Союза, який саме приготовляється до друку і до нього відсилаємо заінтересованих. Зазначимо тільки, що дуже богато кооператив будувало цього року свої домівки, а декотрі Повітові Союзи Кооператив побудували склади та приміщення на европейський лад (Напр. Коломия, Сокаль, Бучач, Підгайці). Побудовання в 1929 році шістьох яєчних експортових магазинів, праця в машинізації сільського господарства, в поширюванні штучних навозів, добірних насінь і щораз ширша культурно-орґанізаційна праця при допомові утримуваних аґрономів, ось нові здобутки Повітових Союзів за минулий рік.

З великим орґанізаційним розмахом пішов вперід *„Сільський Господар"*. Число кружків зросло з 540 в 1928 році на 1150 у грудні 1929 р., а число філій зросло з 74 на 85, при чому число членів збільшилося на около 30.000 з попередних 18.500. Всестороння діяльність цього Товариства найшла в нашій суспільности загальне признання. Товариство вело цю акцію жертвою сильного ущерблення свойого майна в переконанні, що ця жертва принесе сторичні овочі у побудженні до кращої господарки, до господарської орґанізації. Це беруть йому деякі круги за зле. Та оцінити ефект вкладів в духові і орґанізаційні успіхи годі, так як годі зважити на терезах ваги матеріяльні вартости з духовими цінностями.

Тут мусимо обовязково згадати про орґанізаційну діяльність нашого середнього стану, то є нашого ремісничого і купецького світа. Ще в 1929 році змінило ремісниче Т-во „Зоря" свій статут на краєву орґанізацію і в 1929 році закладало по інших містах щораз то нові філії, а знов останній зїзд купців згуртованих у львівському *„Союзі Українських Купців"* в дні 25. грудня 1929. заманіфестував свої цілорічні орґанізаційні успіхи якнайкраще. У одних і других йшла в цьому році робота з успіхом, немов би хотіли надігнати те, що було занедбане десятиліттям.

Не маю на жаль під рукою звіту орґанізаційної і технічної діяльности краєвої орґанізації

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy Wydział XXIV we Lwowie na podstawie oskarżenia Prokuratora okręgowego we Lwowie z dnia 8. marca 1929 r. do L. cz. St. 5341 28 15 wniesionego przeciw Wasylowi Mudryjowi o występek z art. 54 i 58 rozp. P. R. P. z dnia 10. maja 1927 r. Dz. U. Rz. P. nr. 45 póz. 398 wydał dnia 28. czerwca 1929 r. w postępowaniu uproszczonem na podstawie ustawy z dnia 21. października 1919 Dz. U. Rz. P. nr. 87. poz. 475 na rozprawie, przeprowadzonej w nieobecności oskarżonego po myśli § 427 pt. następujący

WYROK

Oskarżony **Wasyl Mudryj** syn Mikołaja i Rozaliji urodz. 19. III. 1893 w Oknie, pow. Skałat, rel. grecko-kat. żonaty, bezdzietny, absolwent filozofiji i redaktor odpowiedzialny czasopisma „Diło", zam. we Lwowie **winien** jest, że we Lwowie od czerwca do października 1928 r. jako redaktor odpowiedzialny czasopisma „Diło" dopuszczał przez nieoględność do ogłoszenia w temże czasopiśmie szeregu utworów, zawierających treść przestępną a w szczególności a) artykułu pt.: „Inauguracyjnyj Wystup" w nrze 124 czasopisma „Diło" z dnia 7. czerwca 1928 r. o znamionach zbrodni zaburzenia spokojności publicznej (z § 65 a) uk.; b) artykułu pt.: „Kołowatycia" w nrze 141 czasopisma „Diło" z dnia 27. czerwca 1928 r. o znamionach zbrodni zaburzenia spokojności publicznej z § 65 a) uk.; c) artykułu pt.: „Teror" w nrze 167 czasopisma „Diło" z dnia 29. lipca 1929 r. o znamionach występku z art. 1. rozp. P. R. P. z dnia 10. maja 1929 r. Dz. URZP. Nr. 45 poz. 399; d) artykułu pt.: „Peredumowy myra na schodi" w nrze 196 czasopisma „Diło" z dnia 2. września 1929 r. o znamionach zbrodni zaburzenia spokojności publicznej z § 65 a) uk.; e) artykułu pt.: „Wisty z kraju" w nrze 204 czasopisma „Diło" z dnia 12 września 1929 r. o znamionach występku z art. 1. rozp. P. R. P. z dnia 10. maja 1927 r. Dz. URZP. nr. 45. poz. 399.; f) artykułu pt.: „Kriwawyj strajk" w nrze 233 czasopisma „Diło" z dnia 18. października 1928 r. o znamionach występku z art. 1. rozp. P. R. P. z dnia 10 maja 1927 r. Dz. URZP. nr. 45. poz. 399 czem dopuścił się występku z art. 54 rozp. Prez. R. P. z dnia 10. maja 1927. Dz. URZP. nr. 45. poz. 398 i za to skazuje się go po myśli art. 54 powołanego rozporządzenia przy zastosowaniu § 266 uk. na grzywnę w kwocie 200 złotych, którą w razie nieściągalności w myśl przepisu § 266 pk. zastąpi kara aresztu przez 20 (dwadzieścia) dni. Po myśli przepisu § 389 pk. skazuje się oskarżonego na ponoszenie kosztów postępowania karnego.

Na podstawie przepisów art. 38 i 81 rozp. P. R. P. z dnia 10. maja 1927 r. Dz. U. RZ. P. nr. 45 poz. 398 orzeka się konfiskatę następujących numerów czasopisma „Diło" wychodzącego we Lwowie: a) Nru 124 z dnia 1928 r. którego zajęcie dokonane dnia 6. czerwca 1928 r. przez Starostwo Grodzkie we Lwowie zatwierdzone zostało orzeczeniem tut. Sądu z dnia 11 czerwca 1929 r. do L. cz. Pr. 127/28 2.; b) Nru 141 z dnia 27 czerwca 1928 r., którego zajęcie dokonano dnia 26 czerwca 1928 r. przez Starostwo Grodzkie we Lwowie zatwierdzone zostało orzeczeniem Sądu tut. z dnia 30. czerwca 1929 r. do L. cz. Pr. 319/28; c) Nru 167 z dnia 29. lipca 1928 r. którego dokonano dnia 28 lipca 1928 r. przez Starostwo Grodzkie we Lwowie zatwierdzone zastało orzeczeniem tut. Sądu z dnia 7. sierpnia 1928 r. Pr. 352/28.; d) Nru 196 z dnia 2. września 1928 r. którego zajęcie zatwierzono dnia 1. września 1928 r. przez Starostwo Grodzkie we Lwowie zatwierdzone zostało orzeczeniem tut. Sądu dnia 5. września 1928. Pr. 382/28.; e) Nr. 204 z dnia 12. września 1929 r. którego zajęcie dokonano dnia 11 września 1928 r. przez Starostwo Grodzkie we Lwowie zatwierdzone zostało orzeczeniem tut. Sądu z dnia 14. września 1928. Pr. 388/28. f) Nru 233 z dnia 18. października 1928 r. którego zajęcie dokonano przez Starostwo Grodzkie we Lwowie dnia 17. października 1928 r. zatwierdzone zostało orzeczeniem tut. Sądu z dnia 19 października 1928 r. Pr. 460/28.; Zarazem wydaje się po myśli art. 40. powyższego rozporządzenia nakaz zniszczenia skonfiskowanych numerów czasopisma „Diło", a po myśli przepisu art. 41 powyższego rozporządzenia zarządza się ogłoszenie orzeczenia o konfiskacie w Gazecie Rządowej i wywieszenie na tablicy sądowej oraz nakazuje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma, aby wyrok niniejszy umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie z zachowaniem warunków art. 30 i 33 pod rygorem następstw przewidzianych w art. 60 powołanego rozporządzenia.

Uwalnia się natomiast na zasadzie przepisu § 259. 3 pk. **Wasyla Mudryja** — od oskarżenia o występek z art. 58 rozp. P. R. P. z dnia 10. maja 1927 r. Dz. URZP. Nr. 45. poz. 398 rzekomo w ten sposób popełniony, że we wrześniu 1928 r. we Lwowie zamieścił w Nrze 218 czasopisma „Diło" z daty 30. września 1929 r. komunikat pt. „Swiato oszczadnosty" mimo iż ten komunikat stał się poprzednio przedmiotem zajęcia Nru 41 czasopisma „Pracia" i Nru 119 czasopisma „Nowyj Czas", a zatem uczynił przedruk druku zajętego.

Po myśli § 390 pk. koszta postępowania karnego odnośnie do faktów objętych wyrokiem uwalniającym ponosi Skarb Państwa.

Po myśli art. 81. rozp. P. R. P. z dnia 10 maja 1927 r. Dz. RZP. Nr. 45 poz. 398 oraz po myśli 38 powołanego rozporządzenia orzeka się konfiskatę Nru 218 czasopisma „Diło" z daty 30. września 1928 r., którego zajęcie dokonano przez Starostwo Grodzkie we Lwowie dnia 29. września 1928 r. zatwierdzone zostało orzeczeniem tut. Sądu z dnia 5. października 1928 r. Pr. 429/28.

Zarazem wydaje się po myśli art. 40. powyższego rozporządzenia nakaz zniszczenia tego druku, a po myśli art. 41 tegoż rozporządzenia zarządza się ogłoszenie o konfiskacie w Gazecie Rządowej i wywieszenie na tablicy sądowej oraz nakazuje się odpowiedzialnemu redaktorowi czasopisma „Diło" ogłoszenie tego orzeczenia o konfiskacie w czasopiśmie „Diło" w najbliższem numerze bezpłatnie i to na pierwszej stronie z zachowaniem warunków art. 30 i 33 pod rygorem następstw przewidzianych w art. 60 powołanego rozporządzenia.

„Союза Українок“ на господарському полі. Відомости про курси жіночого господарства, шиття і крою, про розвиток філій, про співпрацю з іншими господарськими установами, свідчать також, що і наше жіноцтво не змарнувало року. А булоб безумовно інтересним для загалу дізнатися ближче про організовану працю нашого жіноцтва.

Що правда не плавали наші установи в цьому році у надмірі зисків, дуже тяжким був для них цей рік. За те моральні їх здобутки тим поважніші.

Та годі, за мало місця на обговорення цього, що ділося у нас на господ. орґ. полі в 1929 р., мимо так несприятливих обставин. Коли кинути оком на цілість, то можна сказати, що цей рік, рік бідний, не був для нас програйований. А яких здобутків можна булоб досягнути, колиб зникли були споміж нас недовірки, байдужі, а ще радше ті, що уповаючи на манну з боку чужих богів колоди кидали?!

Але віримо в те, що в слідуючім році і свої колоди усунемо. Ось спільні нам усім святочні і новорічні побажання на порозі до 1930 року.

М. Творидло.

Задовження рільників у Польщі,

спричинене земельною реформою, парцеляцією і меліораціями.

В першім числі „Пшеводнік-а Господарского“ з дня 13. жовтня 1929. подає міністр рільних реформ Вітольд Станевіч цифри задовження рільників у Польщі наслідком переведених досі земельних операцій.

Рільники винні державному скарбови суму 730 міліонів золотих. Ця сума складається ось із яких позицій:

400 міліонів винні рільники державному скарбови, як решту ціни купна державної землі: 72 міліони винні рільники титулом позичок, уділених з допомогового фонду — головно на загосподарювання; 30 міліонів винні за видану допомогу при комасації землі, 28 міліонів звороту коштів із ріжнородних праць при ліквідації сервітутів і меліорацій; накінець 200 міліонів титулом рентових належитостей у західних воєвідствах.

Сплати всіх цих довгів повинні в найближчих роках виносити 70 міліонів річно. Міністр припускає, що між роком 1926—1928, рільники, які купували землю з приватної парцеляції, завинили около 190 міліонів золотих.

Річна сплата і опроцентовання цього довгу буде виносити річно 50 міліонів золотих. Накінець Державному Рільному Банкови (Паньстовий Банк Рольни) винні рільники в дні 1. жовтня 1929. у заставних листах 176 міліонів золотих; у меліораційних облігаціях 67 міліонів золотих; в короткоречинцевих кредитах винні около 250 міліонів золотих. Отже задовження в Державнім Рільнім Банку виносить около 493 міліонів золотих. На опроцентування і сплату (амортизацію) цього довгу, платять хлібороби понад 50 міліонів золотих.

Річні сплати і опроцентовання всіх довгів з вишенаведених титулів виносять разом річно 170 міл. золотих. Крім цього селянство обтяжене поважними сплатами і опроцентованням з титулу ріжнородних короткоречинцевих позичок.

Міністр переконаний, що рільники потрапили би сплачувати легко такі високі річні довжні рати й опроцентовання, колиб були кращі економічні відносини для селянства в державі.

Нам, українським хліборобам, цікаво було би знати ось що: 1) скільки з тих визначених соток міліонів визичено українським хліборобам?; 2) з яких джерел черпав державний скарб та Державний Рільничий Банк капітали на уділювання такого високого кредиту (1 міліярд 200 міліонів золотих для селянства)?; 3) ми хотіли би дещо докладніше довідатися про цей 200 міліоновий кредит з державного скарбу (отже з податків, зложених населенням) титулом рентових належитостей в західних воєвідствах.

Просимо наших послів постаратися за можливо докладну відповідь на повищі питання. До цього маємо повне право і повинні це знати. Просимо також наших послів подати нам до відома докладний бюджет міністерства рільництва та міністерства рільних реформ. Вже час нам знати — по можности докладно і подрібно — про бюджети цих двох міністерств. Треба докладно розглянути, скільки грошей з бюджету обох міністерств іде на области (воєвідства) заселені українцями? Яка частина бюджету тих міністерств йде на области заселені поляками? Цікаво булоб знати, скільки з бюджету тих двох міністерств йде для великої, а скільки для малої посілости?

Але цікаво булоб теж довідатися, скільки з того бюджету дістали й дістають польські кольоністи та військові осадники на просторі східних воєвідств та на просторі Сх. Галичини. Поносимо дуже тяжкий податок майна і крови для держави, тому хочемо й мусимо знати, як розпоряджає цим податком держава.

На основі всякої слушности — як Божої так людської — нам належиться з бюджету тих обох міністерств щонайменше третина. Побачимо, чи воно справді так є.

о. О. Раковський.

Масарик про свою президентуру.

У Празі поширилися вісти, що президент ЧСР Масарик думає зрезиґнувати зі становища президента і з нагоди своїх 80-тих уродин усунутися від політичного життя. Президент Масарик помістив у „Ческім Слові“ статтю, в якій заявляє, що всі поголоски про його уступлення є неправдиві. Масарик пише: „Як щоб явився у нас політик, якого характер і здібности давалиб запоруку, що він зможе повести нашу державу до кращого успіху як провадив її я, то я без вагання передав би йому свої повновласти. Але і тоді я не покинув би президентського замку на Градчанах, ані не усунувся би від життя, а тільки взявся би до літературної і журналістичної праці. Але покищо, доки я здоров, думаю працювати і на далі для розвитку Чехословаччини, у надії, що виростає нове покоління чесних і розумних політиків, які по моїй смерти будуть продовжувати моє діло.

Антифашистівська змова в Парижі.

„Н. Фр. Прессе“ повідомляє, що в Парижі поліція викрила тайну італійську організацію, яка працювала проти фашистівського уряду в Італії. Арештовано б. редактора Тарчіянія і журналіста Кіянча та б. соціялістичного посла Сабелія, який є членом екзекутиви II. Інтернаціоналу. Підчас ревізії сконфісковано 7 пакунків вибухового матеріялу та ріжні документи, з яких видно, що до цеї організації належало 150 італійських еміґрантів демократів, невдоволених фашистівським ладом в Італії.

ВОЛОДИМИР ОСТРОВСЬКИЙ. 5)

Сміх землі.

Голянівський стояв перед зеркалом і не помічав її. Гапка була здивована, що він сьогодні не тільки не ущипнув її своїм панським звичаєм, але навіть не пожартував з нею. Навмисне поралася біля стола, очікуючи на цю данину молодости. Та Голянівський усе думав про Лідію й швидко завязував краватку, щоб негайно йти на розвідку.

— Коли дістала відпустку, — думав він, — значить десь служить, а коли служить, то її зранці вдома не буде. Отже можна про все довідатися в господині.

Гапка, бачучи, що пан не звертає на неї уваги, несподівано засміялася.

— Чого ви? — здивувався.

Гапка сколихнула тихий ранок ще голоснішим сміхом:

— Таке сталося вночі, а пан нічого й не знають.

— Що саме?

Гапка висміялася до кінця й почала весело оповідати:

— Тут, недалеко від вас, живе швець, що недавно оженився на селі. Він трохи пан, по російськи говорить, а вона звичайна хахлушка. Все по свойому балакає, як то на селі. Вчора вони посварилися, бо він був пяний і казав, щоб вона до нього по хлопськи не говорила. А потім почав її бити...

Гапка знову засміялася.

— Ну?

— І вона відкусила йому пальця. Тепер уся вулиця регочеться.

— Які дурниці! — насупився Голянівський. — Можете йти. Я вас покличу.

Гапка зробила невдоволену гримасу й вийшла, стукнувши дверима.

Бадьорий настрій зник. У душі дихнуло чимсь холодним і мотторошним.

— Відкусила пальця! А може ще недавно кохалися...

Не міг їсти. Підійшов до вікна. Дивився на молоде, зелене листя дерев та кущів, що весело трепотіло від гарячих поцілунків сонця. Біля вікна незручно, тяжко перелетів хрущ. Горобець, що сидів на гильці з виглядом святого, радісно цвірінькнув, злетів з дерева і хрущ опинився в його дзьобі. Горобець зробив коло над садком і повернувся на дерево. Горобці-сусіди зустріли його голосним цвіріннканням, немов би оплесками.

Голянівський зсунув брови. Згадалися йому вчорашні селяни, їхній сміх...

— Ті реготалися, що хлопця „кишкою“; та що, пальця відкусила; а ці дурні горобці, що хруща в дзьобі затиснув... І це джерело цього сміху?...

Спостерігши, як смачно горобець снідає хрущем, Голянівський відвернувся від вікна.

— І що оці дурниці лізуть мені в голову? Невже це ознаки деґенерації?...

Зробив кілька кроків по кімнаті. Підійшов до стола. Одним духом випив холодну каву й взяв бриля, щоб йти на розвідку про Лідію.

IV.

Почув чиєсь кроки.

— Невже Семенюк?

Кваписе вийти. Але рука тремтіла й ключ не попадав у замок.

Та й було вже запізно.

— Добре, що піймав тебе! — гукнув Семенюк майже над самим його вухом. — Повертай оглоблі. Побалакаємо. Дуже важна справа.

Голянівський вилаявся в душі всіма російськими чортами, але відповів із шляхетською чемністю!

— Дуже радий.

— Бачу! Аж позеленів від тієї радости.

Семенюк сів. Поклав бриля на стіл, майже на масло. Підтягнув угору халяви. Розтягнув ковнірець сорочки, що трохи душив його, і пильно подивився на Голянівського.

— Спав?

— Погано.

— Чи не бльондинка перешкоджала?

— Коли маєш сказати щось путнього, то говори. Бо не маю часу.

Семенюк хвилину помовчав, придивляючись до Голянівського.

— Йшов до тебе з одною дуже цікавою ідеєю. Та бачу, що не в пору попав. Ти неначе невзначай хруня проковтнув. Тому краще відкласти до іншого часу.

Голянівський з полекшою зітхнув:

— Так, так! Дійсно, кваплюся. Може іншим разом...

Семенюк знову пильно подивився на Голянівського.

— А ти знаєш, хто вона?

— Хто? — спитався Голянівський, немов би не розумів, про кого йде мова.

— Та хто-ж? бльондинка.

Голянівський насупив брови. Щоб не видати себе, спитався ніби байдуже:

— А що, подобалася?

— Ні. Я з іншого боку. Мені чомусь здається, що в ній є щось наше...

— Мужиче? Хіба-ж ваші Гапки мають такі рухи? — засміявся Голянівський, якому стало легше, що Семенюк цікавиться Лідією з „іншого боку“.

— Може і мужиче, — холодно відповів Семенюк, — але наше, українське.

— Сумніваюсь.

Семенюк невдоволено підвівся.

— То що? вже йдеш? Провожу тебе й по дорозі поговоримо.

Голянівський почав виправдуватися:

— Вибач, не можу. Забув, що маю ще написати спішного листа. Поговоримо іншим разом. Добре? Ну, то до побачення. Вибач. Сьогодні ще поговоримо.

Подав Семенюкові руку й сів за лист.

Семенюк ще раз глянув на Голянівського, похитав головою й гримнув:

— Брешеш!

(Продовження буде.)

Щоб не було непорозуміння.

Чую, що дехто пробує словами з моїх писань, як камінцями кидати у вікна тих тихих домків, у яких доживають свого віку наші старосвітські „імості й єгомості".

За сорок літ своєї літературної праці я ніколи не заводив сварки з моїми критиками й супротивниками, хоч вони не все то слушно й справедливо ставилися до мене, але тепер мовчати не можу, бо тут не про мене діло, а про одно з наших важливих питань.

Ніколи не хотів я нічого нищити й руйнувати, а тим більше того гнізда, з якого сам вийшов.

Мій батько був „піп", а моя мати з діда-прадіда „попадянка". Не оставили вони нам, своїм дітям, ніяких маєтків, тільки добре імя і гарні спомини з родинного товариського життя.

Споріднений і посвоячений з попівськими родами Глібовицьких, Розлуцьких, Навроцьких, Темницьких, Левицьких, Гордієвських, Метеллів і т. д. від малого хлопця бував я серед них і навчився їх цінити за життя примірне й трудяще і за те, що виховували своїх дітей на добрих і мудрих громадян.

Мило згадую наших сусідів: Лисинецьких, Голінатих, Лужницьких, Мосорів і Королів. Це були дійсно гарні сусіди й щирі приятелі моїх батьків, люди, які давали нашим селянам добрий примір справжнього християнського життя.

Так воно вже якось склалося, що не знав я ні одного священичого подружжя, яке погано жило би з собою.

І як-же тоді, питаюся, міг би я ставитися неприхильно, або й ворожо до життя наших священичих родин?

Ні, рішучо ні! Я гордий, що вийшов зпід попівської стріхи і зпід крил нашої святої церкви. Вони звязали мене незримими нитками з нашою княжою і козацькою традицією і не відірвали від сільського побуту, який я пізнав неагірше селянського сина. Дякую їм і бажаю від щирої душі перетрівати нинішні важкі для них часи та діждатися кращих.

А коли хто якісь інші думки вичитує з моїх писань, то хай він тямить, що з творів кожного письменника можна всячину вичитати, та ще, як не читаєш синтетично, лиш виходлюєш поодинокі моменти та окремі гадки і речення. Кожний письменник пише не тільки те, що сам бачив, але й таке, що від других почув, а то й видумує дещо, ради своїх задумів літературних. І не все він може передбачити що з того, комусь, або чомусь колись на користь, чи на втрату вийти може. Тому то не один з нас кається іноді, що молодечим пером написав таке, чого у зрілому віці не написав би.

Може я також не без гріха, але потішаюсь гадкою, що вони мені прощені будуть, бо я в своїх численних віршах і оповіданнях дав чейже не один доказ любови й синівської вдяки для тієї рідної стріхи, котра виховала мене і вивела в люди.

Особливо нині, коли мені приходять на гадку всі ті Різдва, які я пережив під отсими попівськими стріхами й під крилами наших старосвітських церков, я хочу, щоб поміж мною і ними не було ніякої тіні непорозумінь, бо коли, як коли, а на Святий вечір то я певно думками до них полину.

Богдан Лепкий.

На організаційному фронті.

ЛЬВІВЩИНА.

На Повітовий Зїзд Українського Нац.-Дем. Обєднання у Львові дня 27. грудня 1929 р. прибуло 166 відпоручників від 78 громад. Зїзд відкрив голова Повіт. Нар. Комітету посол Іван Ліщинський. У склад президії Зїзду вибрано крім посла Ліщинського о. Володимира Семкова, пароха зі Щирця і п. Стефана Панкевича, господаря з Рудна. Секретар Комітету п. Ілько Лисий зложив вичерпуючий звіт з діяльности Комітету, після чого розвинулася жива дискусія. Уступаючому Комітетові ухвалено подяку, а проводові партії й Українській Парл. Репрезентації повне довіря. Посол Остап Луцький виголосив реферат про сільсько-господарські справи, а посол М. Струтинський про політичне положення українського народу. Інж. Йовик представив справу організації села, сільської продукції і збуту хліборобських продуктів, а ред. Гладкий представив значіння національної преси, зокрема партійного органу „Свобода". Вибрано Повітовий Народній Комітет з головою послом Іваном Ліщинським. У склад Комітету увійшли найрухливіші одиниці з усіх трьох судових округ львівського повіту, а це дає запоруку, що організаційна праця в черговому році піде зовсім успішно. Ухвалено відповідні резолюції про наше положення під Польщею і запротестовано проти масового більшовицького терору на Великій Україні.

Маґістрат у ролі каменичника.

Величезна підвишка чиншів у міських домах і бараках.

В останніх роках громада м. Львова вибудувала коштом ок. 6 міліонів золотих цілий ряд домів на мешкання при вул. Зборовських і Стрийській та бараки для дельожованих при вул. Полтвяній. Чинші в тих домах були досі не надто високі, але, що правда, дістатися до них українцеві було зовсім нелегко. В тих домах живе загалом 735 родин, що займають 1.108 убікацій.

І ось на засіданні міської ради 2. ц. м. рішено після реферату о. Шидельського підвищити чинші у всіх тих домах дуже значно, бо від 20 до 100 проц., так, якби ці помешкання були комфортові. На основі ухваленої позавчора підвишки кімната в бараках для дельожованих, що коштувала досі 20 зол., коштуватиме тепер аж 32 зол.! А за кімнату з кухнею при Стрийській вул. треба буде платити чинш у сумі 116 зол.

Проти цієї підвишки промовляв іменем Українського Клюбу радник Децикевич, що поновив своє внесення, аби обнизити чинші на 20 проц. (у будинках, збудованих в 1929 р.) і ввести в життя нові чиншові оплати щойно від 1. липня ц. р. Проти підвишки заявився також д-р Розенкранц.

В голосуванні перейшло більшістю голосів внесення референта. За цим внесенням голосували переважно члени т. зв. господарського клюбу, а між ними й оба „русскі" мамути Мих. Бачинський і д-р Лисяк. Їм завдячуватимуть бідні робітники і інтелігенти, які живуть у міських домах, відмічену вище підвишку чиншів, що входить у життя з днем 1. лютого ц. р.

Наради в справах самоуправи.

СКАЛАТЩИНА І ГРИМАЛІВЩИНА. В днях 17-го і 18-го грудня 1929 р. відбулися в Скалаті і Грималові довірочні наради громадських радних. У Скалаті з причини злої дороги явилося лише 64 радних, натомісць у Грималові було 134 радних. На обох нарадах головував п. Пісецький, а реферував сен. Кузьмин, якого в Грималові зустріли селяни з хлібом і сіллю. Самоуправні справи викликали серед присутніх велике зацікавлення і після цих нарад наші радні безумовно будуть уважніше і з більшим зрозумінням справи ставитися до своїх обовязків. Наради висловили повне довіря партійному проводові Обєднання й Українській Парл. Репрезентації. Після змалювання тяжкого становища українського народу на Великій Україні зібрані рішучо запротестували проти більшовицько-московського насильства. Слід відмітити, що підчас зясовування становища нашого народу на Великій Україні багато зібраних селян втирали сльози. Після паради декотрі представники громад просили сенатора Кузьмина ріжних порад та інтервенції у різних справах. Між іншими представники громад Лука Мала, Фащівка, Рожиська, Тарноруда-Кокошинці і Турівка просили, щоб сен. Кузьмин інтервеніював у тернопільському воєвідстві, аби їх звільнено від нічної служби при телефонічних стовпах, які погнили і попадали, а про які донесено до старости, що їх попідрізували українці.

РОГАТИНЩИНА. В дні 28-го грудня 1929 р. відбулася довірочна нарада в селі Чагрові. Прибуло біля 200 місцевих громадян. Проводив п. Свачій. Про шкільний плебісцит та завдання радних при укладанні громадських бюджетів говорив посол Ст. Кузик. — Дня 29-го грудня відбулася довірочна окружна нарада в Сернках Середніх, на яку прибуло біля 300 громадян і радних з Сернок Середніх, Горішніх і Долішніх, з Озерян, Свистільник, Скоморох Нових і Кінашева. Проводив п. Антін Білоголовський. Про укладання громадських бюджетів і про права та обовязки радних реферував посол Кузик. У дискусії промовляли п. Процак з Озерян, п. Онисків з Сернок Середніх, п. Навальський з Сернок Дол. і інш. Зібрані одобрили працю наших послів та дякували за неї.

За волю Єгипту.

З Льондону подають, що Нагас Паша, провідник египетських націоналістів, заявив англійському урядові, що завданням нового египетського уряду є повна незалежність Єгипту, з покищо египтяни домагаються зміни конституції.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Під Різдво.

Стрічаю недавно одного знакомого. Ішов вулицею, звісивши голову немов обскубаний гусак. Був би мене не завважив, колиб був не зударився з якимсь прохожим. Пристанув на хвилинку, підніс очі і тоді запримітив мене.

— Доброго здоровлячка! — всміхнувся.

— Дай Боже. Куди так вам спішно?

— Обіцяли мені в банку позичити десять золотих. Власне вчора було засідання управи в моїй справі. Біжу спитати, чи прихильно полагодили мою просьбу.

— А підписи на векслі добрі?

— Ото й біда, що не дуже. Один каменичник, а другий тільки урядник.

— Нащо-ж вам так нагло більшої суми грошей?

— Чоловіче! Ви хіба з місяця впали? Таж свята йдуть!...

— Ах, правда!

— Ну, всього кращого, я спішуся.

— Бувайте здорові!

Ми розійшлись...

— — — — — — — —

Минуло з того часу два дні. Вчора здибаю знову свого знакомого.

— Як-же там з позичкою? — питаю.

— Середно.

— Себто?

— Дали тільки половину. Але й за пять золотих можна з бідою обійти свята.

— Цікаво як?

— А ось як: Приходить до мене вчора вечором жінка. Знала, що я старався за позичку і зладила спис ріжних передсвяточних справунків. Отже: 2 кг. масла, 5 кг. цукру, 1 кг. родзинок, 1 кг. дактилів, 1 кг. мигдалів, яблука, сушені сливки, помаранчі, а на кінці — риба. Обрахував я це все — бачу, що позичка не вистане. Почали ми з жінкою редукцію...

Два кільограми масла!... Чи конче два?! Можнаб і один!... А врешті, чи обовязково мусить бути на Різдво масло? На Великдень то так, але на Різдво... Отже масло скреслити!

Один кільограм родзинків... Родзинки добра річ, але коли є сушена, то можна і без них. Скреслити (значить)!

Дактилі!?... Скреслити! За дорогі.

Мігдали? Можна їх заступити оріхами.

Яблука?! Обіцяв мені один священик прислати цілу чвертку. Щоправда, обіцяв тому два роки, але може саме тепер нагадає собі... Скреслити!

Сушеня!? Тепер таке шахрайство з тими сушеними овочами. Самі хробачливі. Купиш і не їсиш. Скреслити!

Помаранчі! Зайвий видаток. Будуть яблука, то не треба помаранч. Скреслити!

Вкінці: риба. Цього вже скреслити ніяк не можна. Скажіть самі: Який без риби Святий Вечір?!... Але й бо дорога проклята риба! Один кг. 6 золотих. Хіба купувати таку, що тому місяць заснула! Але тоді що? Затроєння, лікарі, похорон... Ліпше буде свіжі і здорові оселедці. Також риба, ще й морська.

Отак, як бачите — кінчив мій знакомий — якось вийшли на своє. Купив два оселедці тай досить.

— А оріхи? — питаю.

— Оріхи ми другої днини також скреслили, бо надумались не брати цукру. Куплю ще хіба кілька ліскових дітям на свистуни.

— А ви — звернувся до мене — справляєте свята?

— І так, і ні... Підемо до кіна.

— Е, то ви паняга!

— Маю редакційну карту.

— Все одно, але йдете...

— Тільки всього.

— Веселих Свят!

— Дякую. Взаїмно!

Галактіон Чіпка.

Китайська армія.

З Пекіну повідомляють, що Чанкайшек оголосив нову бранку рекрутів, з яких має утворити 8 нових полків китайського війська. На утворення цих полків асигновано 3 міліони долярів.

Наради бюджетової комісії.

На засіданні соймової бюджетової комісії дня 3. січня в дальшій дебаті над бюджетом мін-ства скарбу перший говорив пос. Розмарін (Жид. Кл.). Він сказав, що скарбове положення добре, а фінансовий та господарський стан населення постійно погіршується. Домагається реформи податкової системи, критикує інвестиційні справи та збіжеву політику та заповідає внесення на обниження податкових позицій. Віцеміністр Гродинський відповідав на закиди пос. Розмаріна. Пос. Четвертинський (К. Нар.) бажає, щоби мін. Матушевський зрозумів своє становище так, що його програма, бодай на найближчі літа, мусить бути муром, від якого не відступить. Внесений бюджет не є ощадностевий, напр. спіртовий монополь розростається надмірно, хоч не дає вел. чистого зиску, лише зиски з додаткової акцизи. Бесідник є за внесенням референта про підвишку деяких податків. Пос. Хондзинський (НПР) каже, що бюджет має уклад неясний та взиває міністра, щоби уложив інший бюджет. Добробут урядовців треба поліпшити бодай на 10 проц. Віцемін. Гродинський відповідає, що теперішній бюджет має далеко більший матеріял і більш усистемізований ніж давніше. Пос. Діяманд (ППС) каже, що бюджет у теп. формі не надається до справжніх змін. Шоби бюджеі міг відповідати справжнім умовинам, треба би порозумітися з мін-ством військових спра. Польську військову систему треба би змінити так, як у Франції. Бюджет є завеликим тягарем для населення. Обороти в Польщі булиб більші, колиб упорядкувати взаємини з Німеччиною. Великі трудноші при управильненні валюти були в звязи з митною війною, виданою Німеччині. Наслідок того був такий, що Німеччина відіслала Польщі богато золотих польських, а Польща мусіла платити за них марками. В Америці признають, що добробут держави залежить від висоти платні за працю. Бесідник жалує, що не бачить, аби новий польський уряд робив такі старання. Пос. Ратай (Пяст) заявляється за введенням якнайбільших ощадностей. Жаліється на тяжку долю дрібних рільників і податковий гнет селян.

На цьому предсідник перервав засідання.

На попол. засіданні пос. Маліновський (Визв.) заявляється за якнайбільшою ощадністю в бюджеті, що повинен бути приноровлений до платничої сили населення. Пос. Козловський (ББ) закидав опозиційним послам завеликий песимізм. Пос. Луцький критикує податкову діяльність мін-ства скарбу. Говорить про банкроцтва підприємств і господарств. Урядовці зжилися з тим, щоби держ. скарб не потерпів ніякої шкоди, зате населення поносить шкоди, а урядовці про це не дбають. Після промов посл. Ромоцького (ХД) і Рибарськоrо, як референта відповідав мін. Матушевський. Він сказав, що на закид, що бюджет нереальний, можна відповісти, що він за високий, але реальний. Уряд старається, щоби бюджет не перевищав занадто суми 2,950.000.000. Щодо жалів на стягання податків було богато справедливого. Та це справа обосторонна. Треба виховати скарб. урядовця, але й податників. Після коротких вияснень референта мін. Матушевський відповідаючи на закиди сказав, що богато його попередників поклало основи під нинішню працю. До таких передтравневих міністрів належать Вл. Грабський, Міхальський, Здзєховський та Чехович.

На цьому замкнено засідання. Найближче в суботу. На порядку бюджет президії ради міністрів.

Гаґська конференція.

Дня 3. січня в год. 4.40 попол. почалося в Газі засідання делеґатів запрошуючих держав. Устійнили на ньому денний порядок. Перше засідання представників усіх 16 держав, що беруть участь у конференції, визначене на год. 17.10. Цим разом не буде поділу на політичні та господарські секції. Виберуть лише субкомітети, які займуться поодинокими справами, напр. сх. репаціями, справою створення міжнар. банку і т. д.

Луначарський амбасадором у Парижі?

У Парижі заповідають зміну на становищі амбасадора СРСР. Дотеперішній амб. Довгалевський не вернеться з відпустки, а його місце займе ком. освіти Луначарський.

Чічерін вертає до СРСР.

Дня 4. січня переїзджатиме через Польщу большовицький комісар закорд. справ Чічерін. В год. 10.20 буде в Катовицях, в 13. год. у сальонці поспішного поїзду виїде через Варшаву до СРСР.

Новий рік президента.

З нагоди нового року президент Злучених Держав Гувер разом зі жінкою приняли новорічні побажання 50.000 горожан, які особисто явились у президентській палаті. Гостинний Гувер привітав всіх, подякував і 50.000 раз подав руку, так як і його жінка. Американська преса пише, що сьогорічне приняття на новий рік було найбільше від часів Русвельта.

З театру.

ВЕЛИКИЙ МІСЬКИЙ ТЕАТР: *„ЯК БАВИТИСЬ, ТО БАВИТИСЬ“*, актуальна ревія В. Раорта.

Характеристичною ознакою ревії є те, що вона не потрібує сюжету, пляну, а заголовок її може не мати нічогісенького спільного з її змістом. Крім цього її автори є настільки скромні, що позичають теми, ситуації, а навіть дотепи з інших ревій і анекдотів, що від місяця, пів року чи довшого часу повторяють усі знуджені іншим веселим.

Публика, що йде на ревію не має до театру ніяких претенсій, крім одної: щоби могла з чогонебудь сміятись. Театр не має до публики інших претенсій, крім одної: щоби була присутна. При такім порозумінні щодо спільного інтересу важко говорити не то про вартість вистави, але про те: чи є в ній гумор. Коли авдиторія регочеться то є: коли ні — нема. Ось єдиний критерій такого „попурі“, складеного з поважно-ліричних соль, клясично-модерних танців і трьох скечів. Дотепною ідеєю є травест'я пєси „Процес Мері Даґен“; негірною сатира на аматорську провінціяльну виставу, у переведенні занадто довга й занадто барвиста. „Найновіші винаходи“ рятував невгілимий Татжанський, навіть коли передав зовсім невідпінений текст.

„Звукова фільма“ — тема запозичена з „Тонґу“ (одна з найлотепніших); добрі є переплутані кінові оголошення; „Наука ходження“ взята з „Кві про Кво“; „Король, дама і той третій“ — вигадка „Летучої Миші“. Слухаючи симпатичних конферансієрів кажеш собі: Щож? як бавитись, то бавитись власним гумором. *М. Р.*

НОВИНКИ

— Небуденна пошана для памяти батька. „Рідна Школа“ одержала на днях від п. Валерії Білявської з Раківчика 400 зол. з такою дописокою: „Щоби вшанувати память нашого дорогого і незабутнього батька, бл. пам. Антона Стафіняка, котрий понад все любив свою вітчину — складаємо чотириста золотих на „Рідну Школу“: Антін і Анна, Віктор і Анна, д-р Юрій і Марія — Стафіняки. — інж. Евген і Маруся зі Стафіняків Гузар і Валерія зі Стафіняків Пілявська. Радваниці (Чеський Шлеськ) в грудни 1929. Цею дорогою щиро дякуємо Вп. Родині за щедрий дар для української дітвори. грудни 1929“ Цею дорогою щиро дякуємо Вп. Головна Управа „Рідної Школи“. — Від Редакції: Реєструючи цей будь-щобудь рідкий випадок, підносимо його, як приклад чинної любови до дорогої особи, бо така любов говорить і робить безперечно більше, як чорний серпанок чи чорна краватка.

— **Під увагу радіоаматорів.** Звертаємо увагу наших аматорів радія, що дня 6. І. в день святого вечора в год. 17.45 віденська радіостація передає українські народні пісні у виконанні Вокального Квартету у Відні.

— **Музей Наукового Т-ва ім. Шевченка у Львові** (вул. Чарнецького 24) мав у місяці грудні 230 чисел (515 предметів) приросту до загального числа 19.880, головно у відділі археольоґії, етнографії, портретової фотографії та визвольної боротьби. Жертволавцями були пп.: дир. Андрохович А., Баландюк, Бранець О., д-р Барвінський Б., Бандрівський К., Бень В., Боднар З., Вальницька, акад. Возняк М., Войчак В., Вінцковський Ю., Голінка А., Гарбуз, о. Голинський І., д-р Грицак Е., Гургулівна І., проф. Ґреголинський Д., д-р Долинський І., Дорошенко С., інж. Дутка В., Заклинський Б. і М., о. д-р Застирець О., д-р Іванець І., проф. Кіт М., д-р Кордуба М., д-р Крипякевич І., Лазорко Д., проф. Лев В., д-р Левицький В., Левицький-Софронів В., д-р Левицький К., д-р Мандюк І., Матвійко М., Мегик П., Мочульський М., Музикова Я., Навроцький О., Ніжанковський Т., д-р Озаркевич Л., інж. Озаркевич І., інж. Пастернак С., Пилипець, о. Савойка Т., д-р Салзгуб І., дир. Середа М., Сидоренко Ф., д-р Тершаковець М., о. Фаціевич О., д-р Фелів І., Филипович З., Хойнацький А., інж. Хомишин Н., Чайковський Е. та радн. Чайковський Л. Управа Музею складає усім їм за це щиру подяку та бажання „Веселих Свят“. Музей відвідало в грудні 77 осіб, в тім дві шкільні прогульки. **Я. П.**

— **Влом до Под. Союза Кооператив в Тернополі.** В ночі з неділі на понеділок 29. грудня м. р. невисліджені справці вломилися до льокалю Подільського Союза Кооператив в Тернополі в реальности філії „Просвіти“ при вул. Міцкевича 11, сподіючися знайти там більшу суму грошей, бо якраз Союз на днях мав одержати більшу вплату. Грошей вломники не найшли, а з каси забрали тільки векслі, які і покинули на вулиці перед льокалем і які позбирав патрольочий постерунковий поліції.

— **Іспити для учителів середніх шкіл.** Згідно з розпорядком міністерства освіти, учителі приватних середніх шкіл, які не мають повних учительських кваліфікацій, обовязані до кінця шкільного 1930/31 року зложити повні або упрощені іспити. „Заведення забезпечень умових робітників“ старається виєднати 6-місячну відпустку для тих вчителів, що мають приготовлятись до іспитів. З цеї відпустки можуть користати тільки ті вчителі, які заплатили вкладки для безробітних за останні два роки. В цілій Польщі тепер 2.000 середньошкільних приватних учителів без повних кваліфікацій.

— **Школа детективів у Львові.** Львів дістає першу школу детективів, які будуть стояти на услугах поліції. Ця школа буде міститись при вул. св. Софії ч. 10. Головними учителями тої школи будуть відомі детективи львівської поліції Альойс Соболь і Кароль Рідлер. Школа детективів полагоджує всякі судові і карні справи, заховуючи при тім безоглядну тайну.

— **Зменшення податків, але — у Франції і Бельгії.** Бюджетова комісія французького парляменту ухвалила зменшення податків на 1,147.000 франків. Таксамо бельгійський уряд предложив парляментові проект зменшення податків на 15 проц. Ця знижка є наслідком відложення амортизації внутрішніх довгів, які виносять 50 міліярдів франків.

— **Еміґрація до Канади.** Департамент еміґрації видав офіціяльний комунікат про еміґрацію до Канади в 1930 р. Згідно з тим комунікатом 1930 року кількість еміґрантів-рільників з Европи буде зменшена на 25 проц., але особи, що мають в Канаді своїх кревних, знайомих і родину, яка має достаточні засоби для життя, мають право вїзду до Канади.

— **Новорічні авантюри.** В сильвестрову ніч у Празі в каварні „Праґа-Лібень“ підпиті вояки почали бійку із поліцією, яка дала такі наслід-

ки, що двох поліцаїв було тяжко ранених, а один вояк окровавлений опинився теж у лічниці. Авантурничі вояки святкували новий рік у вязниці. У Берліні в сильвестрову ніч у бійках поранено 14 осіб.

— **Арештування індійських націоналістів**. З Батавії повідомляють, що там арештовано всіх визначних індійських націоналістичних діячів. Арештування стоять у звязку з недавнім індійським конгресом, зверненим проти Англії.

— **Безробіття в Европі.** Статистика виказує, що в грудні 1929 р. в Англії було 1,346.000 безробітних, цебто 11 проц. всіх робітників, в Німеччині в грудні було 1,346.000 безробітних, то є 13,8 проц., робітників було без праці, в Австрії 168.000 безробітних ,в Польщі 94.000, на Мадярщині 15.185 безробітних. Загально безробіття в Европі зросло в останнім році дуже значно, бо 1928 року в грудні в Англії було 9 проц. безробітних, в Німеччині 11 проц. безробітних, Польща мала перед роком 80.000 безробітних, Австрія 155.000, Мадярщина мала в грудні 1928 року 80.000 безробітних.

— **Ріжні вісти.** Польський державний банк купує за кордоном нову більшу кількість золота. — У Празі взяв рекорд фортепянової гри музик Лєдовський, який побившись об заклад грав на фортепяні 87 годин і 15 хвилин без перерви. — Англійський уряд в порозумінні з королем іменував 6 нових баронів. — У Берліні викрила поліція тайну торгівлю наркотиками, при чім сконфісковано цілі склади кокаїни, морфія і героїни. На чолі цього тайного підприємства стояв відомий купець Натан Альтман, якого арештовано. — Леон Доде приїхав дня 2. І. до Парижа, де на стації привитали його журналісти і особисті приятелі. — У Палестині в околицях Фарангії явились нові арабські ватаги, які нападають на поліцію. Для здавлення заворушень вислано відділ війська і два літаки. — Згідно з обчисленнями департаменту праці Зединених Держав Півн. Америки, у році 1929 до Зед. Держав прибуло 279.678 емігрантів з Европи, а 1928 року тих емігрантів з Европи було 307.255 осіб. — Вісім кільометрів від Мертвого Озера викопано руїни міста Содоми, де найдено багато памяток з бронзової доби.— Дня 2. І. у Відні відкрито нову лічницю для недужих на рака. У цій лічниці будуть проводитись наукові досліди над цею недугою та спроби її лікування. — До Берліна приїхав славний рабін з Белзця Йозуа Рокеах, який начебто вміє творити великі чуда. Берлінські жиди привитали цього чудодія на стації з великим ентузіязмом і ті особи, що мали можливість діткнутись одежі чи руки цього рабіна, уважаються щасливими.

— **Українські фільми на провінції.** В часі Різдвяних Свят будуть висвітлювати в **Бібрці** фільму **„Тарас Шевченко“** а в **Коломиї „Сорочинський ярмарок“**.

— **Справлення помилок. В „Ділі“** ч. 3, в статті „З українського життя в Румунії“, у 20-ому рядку з кінця видруковано: „Українці Буковини — це **українці** румуни“ зам. **„українізовані румуни“**. В „Ділі“ ч. 4. в передовій статті п. з. „Переважна справа“, видруковано в 14-ому рядку першої шпальти з долу: „А що переважна кількість **чинних** українських громад“, зам. **„чистих українських громад“**.

— **Просимо П. П. Читачів звернути увагу** на цінник вин „Народної Торговлі“, поміщений на останній сторінці сьогоднішнього числа.

Дописи.

ТЕРНОПІЛЬ. *(Памяти гетьмана Мазепи.)* Заходом товариства української національної академічної молоді „Молода Громада“ в Тернополі устроєно в неділю 29. грудня м. р. концерт, присвячений памяти великого сина України — гетьмана Івана Мазепи. Концерт влаштований академічною студентською молоддю, що приїхала до Тернополя на святочні ферії, вдоволив усіх. Заінтересування було значне, чого доказом виповнена слухачами велика саля Міщанського Брацтва. Сам титул концерту та зацікавлення працею молоді згуртували усе наше національно свідоме громадянство.

Святочну промову з нагоди 220 роковин смерти виголосив п. Василь Бачинський. Вказавши на геройські подвиги гетьмана та на посвяту цілого його життя для здійснення ідеї самостійної України. Рецитація п. Володимира Решетуха вибраних із „Батурина“ — твору Б. Лепкого розмов гетьмана і Мотрі, викликали в уяві слухачів по мистецьки змальовані образи минулого, а так схожого з сучасним. Фортепянове сольо відограла зі зрозумінням творів п-а М. Конралівна, виказуючи знамениту техніку гри. Пооді удатно виконали свої точки: п. Володимир Построгач скрипкове сольо у фортепяновому супроводі п-и Н. Клевакиної і п. І. Шевчук баритонове сольо у фортепяновому супроводі п-и М. Конралівної. Здисциплінований і добре вишколений мужеський хор під проводом п. Остапа Сіяка виконав три точки. Чи це так нарочно складено, чи так воно склалося, що хоральні твори дуже влучно ілюстрували провідні думки свята: Людкевича „Чорна рілля“ зображувала побоєвище під Полтавою, Стеценка „Прометей“ виявляв титанічні змагання невмирущої ідеї провідників поневоленого народу, а Вербицького „Заздвеніло“ підносить те, що не впали ми на дусі, а є у нас сильна воля дійти до обраної мети.

Найкращою точкою концерту була декламація п-и Наталки Юрчинської, артистки декляматорки, відомої з виступів у Львові. По мистецьки віддані нею думки Б. Лепкого „У храмі св. Юра“ полонили слухачів, що насолоджувалися звуками живої поезії. Відспіванням національного гимну закінчився концерт, а благородне лице великого сина України — здавалося — ожило на портреті, що пишався на сцені між жовто-блакитними прапорами, бо по двох з горою столітгях знайшовся він між тими, що його ідею зрозуміли.

По концерті уладила „Молода Громада“ в салях „Української Бесіди“ товариські сходини, на котрі запрошено також старше громадянство. Тут зі старших промовили до молоді голова „Укр. Бесіди“ дир. Михайло Губчак як бувший її учитель і посол д-р Степан Баран про потребу культу національної думки серед нашої молоді у нинішніх часах всяких інтернаціоналізмів, а одним зі способів є культ гетьмана Мазепи. Відповідав голова „Молодої Громади“ студент Сай, підчеркуючи, що українська національна молодь все буде держати високо український національний прапор і перш за все буде працювати тільки для українського народу. Так обмінялися думками старші з молодшими, а в слід за тим наступило зближення, яке ще згодом затісниться, бо нема розбіжности гадок, а є один шлях та одна мета, котрої здійснення передала вікова традиція сучасному поколінню. Належить згадати, що на концерті не було зовсім місцевих радикалів.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Субота, 4. січня, год. 3·30 Чудодійний перстень, представлення для дітей та молоді.

Субота, 4. січня, год. 7·30 „Як бавитися, то бавитися“ актуальна ревія В. Раорта.

Неділя, 5. січня, год. 3·30 попол. „Це можеш ти казати твоїй бабці“, ревія Г. Збежховського.

Неділя, 5. січня, год. 7·30 веч. Намисто Мадонни.

Понеділок, 6. січня, год. 3. пополудні „Ерос і Психе“.

Понеділок, 6. січня, год. 7·30 веч. „Як бавитися, то бавитися“.

Малий Міський Театр:

Субота, 4. січня, год. 7·30 веч. Карло і Анна (Франка) премієра.

Неділя, 5. січня год. 3·30 попол. „Процес Мері Деґен“.

Неділя, 5. січня, год. 7·30 веч. „Карло і Анна.

Понеділок, 6. січня, год. 3.30 попол. „Пан Лямбертіє“.

Понеділок, 6. січня, год. 7·30 веч. Карло і Анна.

Театр ревії „Тонг“ — в салі кіна „Кольосей“:

Субота, 4. січня, премієра „Товсті горою“. Дві вистави: год. 7·30 і 9·30 веч.
Неділя, 5. січня, „Товсті горою“. Дві вистави: год. 7·30 і 9·30.

Кіна.

АПОЛЬО: Жінка (Норма Тальмедж).
КАСИНО: Людина, що крутить (Бастер Кітон).
МАРУСЕНЬКА: Інтриґант (Янінгс).
КОЛЬОСЕИ: Монті детектив (ам. комедія).
ЛЕВ: Шляхом ганьби (на осн. повісти Марчинського).
ОАЗА: Пан вахмайстер на відпустці.
ПАЛЯС: Звукова фільма „Білі тіни“. (Діється на Полінезійських островах).
ПАН: Загибіль Росії (Распутін)
ПАСАЖ: Чорний Індець (Уіліем Десмонд). Тиждень Пата та Гомонта й американська комедія.
СТІЛЕВЕ: Дзвонар із Нотр Дам (Льон Чаней).
ФАТАМОРГАНА: Безсмертне кохання (Колін Мур).
ХИМЕРА: Цілую твою ручку, мадам (Гарі Лідтке).
УТІХА: Капітан королівської гвардії.

Програма радіо.

Неділя 5. І. 1930.

Варшава (1411,7) 10·15 Богослуження з Вильна. **Краків** (312,8) 15·30 Трансмісія з Варшави. **Гельсінгфорс** (221,4) 17·35 Сольо на флеті. **Ляйпціг** (259) 16·00 „Три святі королі“ Шміделя. **Льондон** (356,3) 17·30 Військовий концерт. **Берлін** 9·00 Раннє богослуження. **Стокгольм** (436) 18·00 Богослуження. **Рим** (441) 16·00 Симфонічний концерт. **Прага** (487) 12·00 Популярна музика. **Мілляно** (501) 20·30 Оперетка. **Відень** (516,3) 10·30 Органи. **Мюнхен** (533) 17·15 Концерт канарків. **Будапешт** (550) 17·15 Мадярські пісні. **Москва** (825) 21·10 Танкова музика. **Харків** (1304) 18·30 Українська музика. **Париж** (1725) 29·15 Музичні продукції.

Понеділок 6. І. 1930.

Варшава (1411,7) 10·15 Урочистість трьох королів в катедри в Познані. **Гельсінгфорс** (221) 17·35 Фортепянове сольо. **Бреслав** (253) 19·05 Італійська музика. **Льондон** (356,3) 20·45 Радіоконцерт. **Штутґарт** (360) 14·00 Народні пісні. **Гамбурґ** (372) 19·30 Симфонічний концерт. **Франкфурт** (390) 19·30 Концерт. **Берлін** (418) 16·30 Концерт солістів. **Стокгольм** (436) 16·00 Військова музика. **Рим** (441) 17·30 Римський квартет з музичної академії. **Прага** (487) 1·00 Музичний поранок. **Мілляно** (501) 17·00 Музика з Турина. **Брюссель** (509) 21·30 Твори Дебюссе. **Відень** (516,3) 17·45 Українські народні пісні. **Рига** (525) 19·03 Урочистий концерт. **Мюнхен** (533) 10·00 Католицьке богослуження. **Будапешт** (550) 20·30 Концерт з Берліна. **Москва** (825) 19·30 Народній концерт. **Ковно** (1935) 20·40 Концерт. **Ленінград** (1000) 19·30 Трансмісія з Москви. **Харків** (1304) 18·30 Музична авдиція. **Париж** (1725) 31·00 Концерт.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Звичайні Загальні Збори українського лікарського товариства у Львові, відбудуться дня 25. січня 1930 р. в 6 год. вечером в домівці протиалькогольного товариства „Відродження“ при вул. Гродзіцких ч. 4. III п. другі сходи з таким дневним порядком: 1) Відкриття Загальних Зборів. 2) Відчитання протоколу з попередніх Загальних Зборів. 3) Звіт голови і касієра товариства. 4) Звіт контрольної комісії. 5) Уділення абсолюторії уступаючому видїлові. 6) Вибір нового виділу і контрольної комісії. 7) Внески й запити. 1226 1-1

Порядок Богослужень у часі Різдвяних Свят у першій міській Церкві Успенія Пр. Д. Марії (Волоській). Дня 6. січня (понеділок в 8-ій год. рано „Царскі Часи“, а пізніше співана Служба Божа. Дня 7. січня (вівторок) в 5-ій год. рано Велике Повечеря з Литією, Утреня. В год. 6, 7, 8, 9. і 12. читані Служби Божі. В 10-ій год. торжественна співана Служба Божа. У днях 8. і 9. січня (середа і четвер) в 6-ій год рано Утреня і в 6, 7, 8, 9. і 12. год. читані Служби Божі, а в 10-ій год. співана Служба Божа. 1—1

ВОВНЯНІ панчохи, рукавички, светери, реформи поручає оказійно Ліхт, Гетманська 22. 1228 1-1

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ГОДИННИК ВАШ буде найліпше направлений у найбільшій годинникарській робітні **Івана Зельтенрайха** Львів, пл. Марійська ч. 5. — З провінції просимо репарації присилати почтою — Старомодні жіночі годинники переробляємо на ручні. 1002 29—?

КОЛЯДИ на мішаний хор Ярославенка за 3·— золоті продає книгарня Шевченка у Львові. 1100 6-6

БІЖУТЕРІЮ, СРІБЛО, ГОДИННИКИ поручає дешево Домбровскі-Розважевскі Львів (Готель Жоржа) вул. Академічна ч. 2. Догідні услівя. 619 15—?

НА ПРОДАЖ нова, 2-поверхова камениця, комфорт, солідна будова, вільне мешкання, інформації: вул. Виспянського 27. від 9—11 рано. 1205 2-3

ПРАКТИЧНІ святочні дарунки можна купити в Головнім Складі панчіх і рукавичок Ліхта — Гетманська 22.

КОЛЯДИ НА ФОРТЕПЯН зі словами Ярославенка за 4·— золоті продають книгарні 1192 4 -5

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Д-р ЕВГЕН ДУРДЕЛЛО
бувш. лікар заграничних клінік, спеціяліст скірних, венеричних і сексуальних хоріб **та лікарської косметики**
ординує від 9 10 і від 14—18.
в неділі і свята від 10—11.
Гірське сонце. Вапофор. Діатермія. Кріотерапія. Сепаратові почекальні.
ЛЬВІВ, вул. Потоцького ч. 11. І. п.
826 Телефон 65—87. 49—?

Вина на Свята з пивниць Народньої Торговлі:

Ціна за фляшку:

		літри 0·70
Вина угорські:		
геґеляйське	зл.	5·60
самородне	„	7·50
самородне старе	„	8·50
самородне токай витравний	„	10·—
Erleuer червоне	„	6·—
Токай витравний		
Токай солодкий		
ВИНА ІТАЛІЙСЬКІ		
а) полуднево-тирольські:		
Термено ароматичне біле	зл.	5·60
„ богослужебне біле	„	5·60
Мушкателеве біле	„	5·20
Кальдаро червоне	„	5·—
б) полуднево-італійські (сицилійські):		
Партініко	зл.	5·50
Vermouth F^lli^ Ganzie & Co	„	6·50
„ F. Ferreo di Riccardo, Torino	„	6·50
солодке біле	„	6·50
Вина австрійські:		
Robert Schlumberger:		
Vöslauer Goldeck Cabinet	зл.	10·50
August Schneider:		
Gumpoldskirchner-Liebfrauenmilch	„	10·—
Klosterneuburger	„	9·50
Theodor Etti & W. Bergel:		
St. Margarethner Rheinriesling	„	8·00
Gumpoldskirchner	„	7·50
Adria Perle	„	7·50
Солодке червоне	„	6·50
Вина французькі:		
Will. Tourneur & Co. Bordeaux:		
Graves Excelsior	зл.	6·—
Barsac	„	8·50
Haut Sauternes	„	8·50
Médoc Supérieur червоне	„	6·—
St. Julien	„	6·50

		літри 0·70		0·35
A. De Luze & Fils. Bordeaux:				
Ch^teau^ Paveil de Luze 1926	зл.	6·—		
Graves Supérieur 1925	„	6·60		
Barsac 1925	„	9·—		
Haut Sauternes 1925	„	10·—		
Médoc Supérieur 1925	„	6·—		
Вина ренські:				
Gebrüder Wather, Mainz a/Rh:				
Deidesheimer	зл.	12·80		
Niersteiner	„	13·90		
Вина еспанські лічничі:				
Malaga, Scholz Hermanos	зл.	8·80	зл.	4·80
Malaga, M. Molins Rubio	„	8·80	„	4·80
Malaga, Sorytia Hermanos	„	7·80	„	4·40
Madeira				
Portwein				
Вина грецькі:				
Samos	зл.	6·50	зл.	3·70
Мід питний:				
Мід I.	зл.	5·—		
Мід II.	„	4·—		

Оригінальні англійські руми і французькі коняки:

		літри 0·70	0·50	0·35	0·25	0·10
Arac [illegible] Batavia Extrafine ([illegible] білий)	зл.	—	43·—	—	22·50	—
Arac [illegible] Batavia Superfine	„	—	33·—	—	18·—	—
Рум Ямайка Golden Star (прав. англ.)	„	—	43·—	—	22·50	—
Рум Ямайка Blue Star	„	—	33·—	—	18·—	—
Cognac J. F. Martel ***	„	32·—	22·—	—	11·80	—
„ „ „ V. O	„	34·—	23·—	—	13·—	—
„ Augier Frères & Co		25·—	18·—	—	—	—
„ Camis Stock Medicinal	зл.	22·—	15·—	—	8·—	4·—

Згадуючи світлі часи, коли не було української родини, яка в часі свят не не мала би **на столі вина з Народної Торговлі**, запрошуємо до закупна наших вин і впевняємо, що вина з пивниць Народної Торговлі як перед війною так і тепер своєю природною якістю і добротою в нічім незмінилися.

По війні ми відновили наші пивниці, заосмотрили їх у всякого рода вина першої якости, закупили модерні фільтрапійні апарати та інші технічні уладження так, що при зливі вина до фляшок відбувається все механічно при захованні строгої чистоти, через що всі наші вина задержують природний букет і є не лише для смаку, але і для ока приємні.

Подаючи до рук П. Т. Громадянства цінник **природніх вин**, просимо звернути увагу на великий вибір найважніших родів, які мають вироблену славу в цілій Европі а також поза її межами. **Коли зважимо, що ціни** наших вин є також дуже низькі, то сміло можемо надіятися, що загальна опінія, яку здобули собі наші вина, знайде і на дальше повне признання. **Зауважуємо, що по всіх складах Народної Торговлі в краю обовязують однакові, тут подані ціни разом з фляшкою.**

Вп. Духовенству поручаємо **вино богослужебне Термено**, хотяй і всі інші роди вина надаються до літургічних цілей. Вина токай витравний і солодкий — Маляга, Вермут і Самос зачисляються до вин лічничих.

Дирекція Народної Торговлі у Львові, Ринок ч. 36.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.